

Hydrologická situace na území ve správě Povodí Labe, státní podnik k 12.9.2014

Srážková činnost

Konec roku 2013 a začátek roku 2014 byly obecně srážkově podprůměrné. Měsíc březen letošního roku se pohyboval v průměrných srážkových hodnotách, duben byl opět podprůměrný. Pouze měsíc květen byl výrazně srážkově nadprůměrný. Měsíc červen se pak jeví z dlouhodobého pohledu jako srážkově silně podnormální. V červenci a v srpnu dosahovaly srážkové úhrny průměrných hodnot. Na některých stanicích byly v důsledku intenzivních srážek bouřkového charakteru zaznamenány úhrny několikanásobně převyšující týdenní normály, avšak plošné rozložení srážek bylo výrazně nerovnoměrné. V měsíci září byly srážkové úhrny výrazně nadnormální.

Hydrologická situace

Aktuální průtoky na sledovaných vodních tocích se pohybují většinou v rozsahu Q_{90-270} , ukazatel pro „sucho“ Q_{355} je na území státního podniku Povodí Labe podkročen v 5 profilech, a to na Malém Labi, Kamenici, Harcovském potoce a Černé Nise. Průtoky ve vodních tocích lze pro toto období charakterizovat jako průměrné, převážně na hodnotách 60 až 120% dlouhodobého normálu pro měsíc září. Pouze v povodí Lužické Nisy dosahují průtoky pouze 30% dlouhodobého normálu pro měsíc září.

Stav na nádržích

Stav objemů vody v nádržích je uveden v přiložené tabulce. Na všech nádržích probíhají standardní manipulace dle aktuální hydrologické situace. VD Rozkoš plní v méně vodních obdobích letních měsíců svou funkci dotováním vody do Opatovického uzlu. Za příznivější hydrologické situace v povodí Úpy bude VD Rozkoš doplňována převodem vody z Úpy. Na VD Les Království je z provozních důvodů udržována vyšší hladina. Vyšší hladina je udržována rovněž na VD Pařížov k zajištění dostatečného množství vody pro konání vodáckých závodů.

Vodní dílo	Aktuální kóta hladiny (m n.m.)	Max. hladina zás. prostoru (m n.m.)	Zaplňný objem zásobní (mil.m ³)	Zaplňný objem zásobní (%)	Volný objem zásobní (mil. m ³)	Aktuální přítok (m ³ /s)	Aktuální odtok (m ³ /s)
Labská	684,15	684,62	0,68	90	0,08	8,00	2,10
Les Království	316,44	315,60	1,42	100	0,00	4,29	3,68
Rozkoš	279,12	280,50	36,60	80	9,35	0,00	0,08
Pastviny	465,36	468,60	4,09	66	2,14	1,50	1,50
Hamry	597,84	597,90	1,18	98	0,03	1,30	0,87
Seč	486,39	486,81	13,32	95	0,69	2,30	1,70
Křížanovice	402,38	404,10	1,14	71	0,48	1,90	0,90
Pařížov	315,42	314,83	0,26	100	0,00	2,20	2,04
Vrchlice	322,83	323,80	7,01	89	0,88	0,24	0,14
Josefův Důl	729,78	731,00	17,58	92	1,55	0,22	0,33
Souš	764,58	766,45	3,42	74	1,20	0,28	0,30
Mšeno	509,16	510,00	1,61	85	0,29	0,05	0,08
Harcov	370,45	370,50	0,35	99	0,00	0,05	0,09
Bedřichov	771,95	773,48	1,18	69	0,53	0,12	0,04
Fojtka	389,21	389,50	0,11	90	0,01	0,07	0,04
Mlýnice	389,34	389,45	0,09	97	0,00	0,05	0,04

Tab. 1 – Stav nádrží Povodí Labe, státní podnik k 12.9.2014 7:00

V případě výskytu dalšího suššího období může dojít k omezení rekreačních funkcí nádrží. Zajišťování MZP i odběrů pitné vody z hlediska množství vody není v současné době na žádném z VD ohroženo, v případě nepříznivého vývoje hydrologické situace k němu však může v dalším období dojít. Nelze také vyloučit lokální zhoršení jakosti vody, které by mohlo zhoršit úpravu vody nebo také postihnout rekreační využití vodních ploch. Z hlediska kvality vody lze významnější zhoršení jakosti vody předpokládat u nádrží s menší hloubkou (VD Křižanovice, VD Souš). Významné dlouhodobé poklesy hladiny mohou zhoršit podmínky pro vodní živočichy (obnažená zátopa, kyslíkové deficity) i pro litorální (pobřežní) vegetaci.

Stav podzemních vod

Státní podnik Povodí Labe nemá k dispozici data o aktuálních naměřených stavech hladin podzemních vod. Tato data má k dispozici ČHMÚ, které je také schopno určit podíl povrchových a podzemních vod v daném časovém období ve vodním toku. Na základě konzultací s ČHMÚ a hydrogeologickými společnostmi v našem regionu lze však konstatovat, že hladiny podzemních vod v současné době stagnují, popř. vykazují pomalejší nástup oproti předešlým letům ve srovnání se stejnými měsíci. Obava, že nízkou dotací zásob podzemních vod nedojde k dostatečnému naplnění kolektorů v letošním roce, je vzhledem k tomu, že byla v zimním období minimální zásoba vody ve sněhu, oprávněná. Určitý deficit je v některých lokalitách a hydrogeologických strukturách v současné době patrný. Tím, že nedošlo k obvyklému doplnění zásob podzemní vody v jarním období, může tento deficit přetrvat, a v případě teplého a srážkově deficitního léta se ještě výrazně prohloubit. Zejména je předpoklad, že nastane (popř. již lokálně nastal) problém u mělkých kolektorů, které jsou často využívány pro zásobování jednotlivých domácností (domovní studny) popř. jímací objekty pro zásobování lokálních i skupinových vodovodů.

Možná opatření

Stav povrchových vod i naplněnost nádrží průběžně sledujeme a pravidelně vyhodnocujeme. V případě zhoršení současného stavu na povrchových vodách, tj. budou-li přetrvávat nízké hodnoty průtoků v tocích, je státní podnik Povodí Labe připraven k realizaci opatření ve smyslu podání podnětu správce povodí k vydání omezení či zákazu odběru povrchových vod na místně příslušné vodoprávní úřady (bez ohledu na výši povolení). Tento podnět bude v případě potřeby či dokonce nutnosti vydán ve shodě s § 6 odst. 4 a s § 109 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Obecné nakládání s povrchovými vodami přitom upravují, omezují, popřípadě zakazují obecní a újezdní úřady (s výjimkou hraničních toků), nikoliv obce s rozšířenou územní působností. Vzhledem k nízkým, často výrazně podprůměrným průtokům na řadě našich vodních toků a dle aktuální předpovědi o vývoji počasí je možné, že k tomuto kroku (pokud to bude nutné) přistoupíme v následujících týdnech až měsících. U nádrží jsme připraveni, v případě shledání účelnosti, požádat vodoprávní úřady o nařízení mimořádných manipulací spočívající ve snížení odtoku nádrží nad rámec povolený manipulačními řády i pod hodnoty MZP.

Výhled na další období

O víkendu a v začátku příštího týdne očekáváme oblačno až zataženo, místy s přeháňkami nebo bouřkami. Od pondělí ustávání oblačnosti a srážek, ke konci týdne jasno až polojasno.

Možné důsledky stávající situace

Negativní důsledky se mohou při pokračujícím nepříznivém vývoji projevit ve všech oblastech lidské činnosti jako je zásobování vodou, zemědělství, vodní doprava, rekreace, životní prostředí, atd. V této souvislosti situaci podrobně sledujeme, vyhodnocujeme aktuální změny a připravujeme některá z možných opatření tak, abychom minimalizovali negativní dopady ve všech zmiňovaných oblastech činnosti.

Zpracovali:

Ing. Jiří Petr, Mgr. Petr Ferbar, Ing. Luděk Rederer